

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФАХ

(фахова профілізація «Народні інструменти (акордеон/баян)»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1 – 4
Семестр		1 – 8
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		720 годин / 24 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор мистецтва, професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Diachenko.pdf yurii.diachenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий	Доктор філософії

Інформація про викладача	ступінь, вчене / почесне звання	
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf oleksandr.lytvshchenko@num.kh.ua
	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Єгоров Єгор Олегович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	-
	Посада	викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Yegorov.pdf yehor.yehorov@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна «Фах» спрямована на набуття здобувачами освіти виконавської майстерності гри на спеціальному інструменті, що ґрунтується на опрацюванні різностильового концертно-педагогічного репертуару. Змістом дисципліни є опанування обсягів знань, вмінь і навичок гри, робота над комплексом художніх і технічно-виконавських завдань, що відбувається у процесі вивчення оригінальних і неоригінальних творів композиторів різних національних традицій і епох: від Бароко до сучасності. Залучення до скарбниці світової та вітчизняної музичної культури сприяє формуванню у здобувачів освіти індивідуальних інструментально-виконавських рис і художньо-естетичного світогляду.
Мета дисципліни		Підготовка висококваліфікованих фахівців народно-інструментальної профілізації, які гармонійно володіють художньою та технологічною сферами музично-виконавської майстерності, мають сучасні погляди на явища мистецтва, ґрунтовні професійні навички і теоретичні знання, необхідні для самостійної професійної діяльності
Програмні результати навчання		ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

	ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички а процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
Загальні компетентності	ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК19. Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки. ЗК20. Здатність дотримуватись правил та норм охорони праці, гігієни праці та вимог пожежної безпеки.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності. СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Професійні компетентності	ПК5. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.
Зміст навчальної дисципліни	Тематика індивідуальних занять з дисципліни, що пропонуються до вивчення під час занять: <i>Тема 1.</i> Складові якісного прочитання композиторського тексту музичного твору на етапі його розбору. <i>Тема 2.</i> Опанування фактури музичного твору, адекватна

інтерпретація авторських ремарок.

Тема 3. Добір аплікатури на етапі розбору поліфонічного твору.

Тема 4. Робота над ідентичністю артикуляції в окремих голосах поліфонії та партіях правої і лівої руки.

Тема 5. Специфіка музичної мови поліфонічного твору барокової доби.

Тема 6. Напрацювання навичок слухового контролю за якістю голосоведіння в поліфонічних творах.

Тема 7. Удосконалення технічної вправності: робота над моторикою пасажної техніки.

Тема 8. Удосконалення технічної вправності: робота над акордовою технікою.

Тема 9. Удосконалення технічної вправності: робота над прийомами міхової техніки.

Тема 10. Особливості і послідовність роботи над творами віртуозного складу.

Тема 11. Удосконалення навичок слухо-рухової координації, опрацювання проблематики на матеріалі творів, що вивчаються.

Тема 12. Робота над фактурою як засобом музичної виразності.

Тема 13. Робота над урізноманітненням діапазону артикуляційних навичок.

Тема 14. Опанування навичок адекватного розшифрування мелізмів.

Тема 15. Засоби відтворення темпо-ритмічних жанрових особливостей танців.

Тема 16. Застосування комплексу виконавських засобів виразності у творах класичного стилю.

Тема 17. Застосування комплексу виконавських засобів виразності у оригінальних творах для акордеона/баяна сучасних композиторів.

Тема 18. Стильові особливості виконання творів на ґрунті національної народно-інструментальної і вокальної традиції.

Тема 19. Активізація самостійності інтерпретаторських рішень і виконавської ініціативи.

Тема 20. Розвиток образності та асоціативності музичного мислення.

Тема 21. Розвиток тембральних уявлень, сприйняття тембру як засобу відтворення змісту музичного твору.

Тема 22. Підвищення культури звукотворення.

Тема 23. Виконавські засоби відтворення стильових і жанрових ознак музики, що виконується.

Тема 24. Типові закономірності композиційної структури та особливості драматургії новітньої музики.

Програмні вимоги

1 семестр

Академічний концерт:

	програма орієнтовно до 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами, може містити інструктивний матеріал. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів (дві інвенції); 2) твір великої форми (допускається виконання зразка старовинної сонатної форми); 3) віртуозна п'єса або етюд. <i>2 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами, може містити інструктивний матеріал. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми; 3) твір малої форми. <i>3 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами, може містити інструктивний матеріал. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми (два зразки старовинної сонатної форми); 3) твір малої форми (твір українського композитора). <i>4 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами, може містити інструктивний матеріал. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми; 3) твір українського композитора. <i>5 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми; 3) твір малої форми (віртуозний твір). <i>6 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами. <u>Екзамен:</u>
--	---

	1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми; 3) твір малої форми (віртуозний твір). <i>7 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> програма орієнтовно 10 хвилин, не регламентована за жанрово-стильовими формами. <u>Екзамен:</u> 1) поліфонічний твір з фугою не менше трьох голосів; 2) твір великої форми; 3) твір малої форми (віртуозний твір). <i>8 семестр</i> <u>Академічний концерт:</u> частина програми атестаційного екзамену. <u>Атестаційний екзамен:</u> 1) поліфонічний твір; 2) твір великої форми; 3) твір українського композитора; 4) твір малої форми (віртуозний твір).
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Практичний метод (індивідуальні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (розв'язання завдань, виконання вправ, опанування тексту музичних творів, робота над удосконаленням виконавської техніки).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): оцінюється індивідуальна презентація виконавської роботи на академічному концерті (max 40 балів) та діяльність здобувача під час підготовки художньої програми до поточного та семестрового контролю (max 20 балів). Семестровий контроль (max 40 балів): індивідуальна презентація виконавської роботи під час екзамену у 1–8 семестрах. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми освітнього компонента й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/17dAxfZHlnStzjTk6mjJm3-

	oqaVaeW9zd/edit?usp=sharing&ouid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), ZOOM (відеоконференція), листування через e-mail, посилання на google диск, Messenger, документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Власов, В.П. (2010). <i>Методика роботи баяніста над поліфонічними творами</i>. Навчальна книга-Богдан. https://dk-books.com/upload/iblock/caf/caf8c42851eebf8c6f399496f5830b50.pdf Давидов, М.А. (2004). <i>Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста (акордеоніста)</i>. Київ, «Музична Україна». Дяченко, Ю.С. (2021). Французький мюзет у творчості А. Гайдена. <i>Аспекти історичного музикознавства. До 95-річчя кафедри народних інструментів України</i>, (22), 121-134. https://aspekty.kh.ua/vypusk22/22_aspekt_7_dyachenko.pdf Єргієв, І.Д. (2022). Виконавсько-музикознавча інтерпретація як художній феномен сучасної герменевтики (нарис на основі аналізу власного артистично-музикознавчого досвіду) <i>Музичне мистецтво і культура</i> (35,1) 94-105. https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal/article/view/811 Сташевський, А.Я. (2015). Прийоми гри міхом у баянному мистецтві (на прикладі творів сучасних українських композиторів). <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>. (1) 108-112. https://journals.uran.ua/kis/article/view/147785/147149 Стрілець, А.М. (2021). Концертно-педагогічний репертуар Харківської баянної школи в жанрово-стильовій динаміці. <i>Аспекти історичного музикознавства. До 95-річчя кафедри народних</i>

	інструментів України, (22), 7–27. https://aspekty.kh.ua/vypusk22/22_aspekt_1_strilets.pdf Стрілець, А.М. (2024). Хрестоматія: навчальний посібник. «Композитори Харківщини для акордеона/баяна» https://repo.num.kharkiv.ua/items/a55f845e-512f-4d3c-af07-91f7bc82e227
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Фах», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від 26 червня 2025 року.